

Către: Domnul Igor DODON
Președinte al Republicii Moldova

Doamna Zinaida GRECEANÎI
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova

Domnul Ion CHICU
Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: E.S. Domnul Peter MICHALCO
Ambasador, Șef al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova

E.S. Domnul Dereck J. HOGAN
Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova

E.S. Domnul Oleg VASNETSOV
Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse în Republica Moldova

Domnul William MASSOLIN
Șef al Oficiului Consiliului Europei în Republica Moldova

Nr. 22 din 24 februarie 2020

Ref.: Deficiențele amendamentelor operate în Codul serviciilor media audiovizuale

Stimate domnule Președinte,
Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,
Stimate domnule Prim-ministru,

Camera de Comerț Americană din Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC, Asociația Investitorilor Străini, care reprezintă mediul de afaceri din Republica Moldova, își exprimă îngrijorarea cu privire la repercusiunile majore pe care le va avea pentru societate și pentru imaginea țării implementarea amendamentului la Codul serviciilor media audiovizuale, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2020, care impune distribuitorilor (operatorilor rețelelor de cablu) obligația de a exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale străine retransmise.

Cu regret, operatorii rețelelor de cablu nu vor avea altă soluție decât să sisteze retransmisiunea, iar populația Republicii Moldova riscă să rămână fără acces la aproape 100 de posturi sau până la 50% din grilele unor operatori de cablu. Toate aceste posturi se bucură de o audiență largă la populație.

Deși amendamentul adoptat de către Parlament, inițiat de către Președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, are impact atât asupra mediului de afaceri, cât și asupra întregii populații a Republicii Moldova, acesta nu a fost însoțit de analiza impactului de reglementare și nu a fost supus consultărilor publice.

Ținem să Vă aducem la cunoștință ca acest amendament contravine angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova prin aderarea la Convenția Consiliului Europei cu privire la televiziunea transfrontalieră, și anume cel de a garanta libertatea recepționării și de a nu se opune retransmisiunii pe teritoriul său a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor Convenției, acest angajament având ca scop asigurarea libertății de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Noile prevederi incumbă operatorilor rețelelor de cablu o sarcină nefirească și injustă, incompatibilă cu statutul lor de distribuitor de servicii media, definit în Codul serviciilor media audiovizuale în conformitate cu Convenția nominalizată și Directiva serviciilor mass-media audiovizuale.

Conform Codului serviciilor media audiovizuale, serviciul media audiovizual se află sub responsabilitatea editorială exclusivă a furnizorului de servicii media, care exercită controlul efectiv asupra selectării conținutului audiovizual. Distribuitorii sunt autorizați doar să capteze și să furnizeze simultan serviciul media audiovizual, în mod integral și fără vreo modificare a conținutului. Imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane (în afară de furnizorii de servicii media) este interzisă prin lege. De asemenea, contractele încheiate între furnizorii de servicii media și distribuitori cer ca posturile TV să fie retransmise simultan cu recepționarea lor, în întregime și fără vreo modificare, adăugire, excludere sau întârziere.

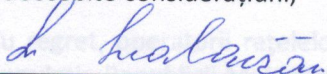
Reiterăm faptul că această modificare în legislație va provoca sistarea retransmisiunii a unui număr impunător de posturi îndrăgite populației, inclusiv practic toate posturile pentru copii, majoritatea posturilor sportive, aproape toate posturile în limbile de circulație internațională, majoritatea posturilor tematice, toate posturile companiei interstatale MIP, al cărui fondator este Republica Moldova. Acest fapt va avea un impact negativ enorm în societate, pentru sector, cât și asupra imaginii țării pe plan internațional.

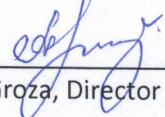
De asemenea, ținem să Vă atragem atenția asupra unor „falsuri” referitoare la acest subiect, care sunt pe larg vehiculate în presă și tind să inducă în eroare opinia publică.

Mai multe detalii cu privire la subiect pot fi găsite în nota informativă anexată.

Rămânem în speranța soluționării problemei în cauză în interesul populației și a țării, în conformitate cu normele internaționale.

Cu deosebite considerațiuni,

Mila Malairău, Director Executiv
AmCham Moldova

Ana Groza, Director Executiv
FIA

Marina Bzovii, Director Executiv
ATIC

Notă informativă

La 19 decembrie 2019, Parlamentul Republicii Moldova a completat Codul serviciilor media audiovizuale, impunând distribuitorilor (operatorilor rețelelor de cablu) obligația de a exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale retransmise. Acest amendament a fost publicat la 27 decembrie 2019 și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2020. Cu părere de rău, deși proiectul amendamentului în cauză prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, acesta, contrar cerințelor legale, nu a fost însoțit de analiza impactului de reglementare, nu a fost supus consultărilor publice și, se presupune, nu a fost remis spre avizare Guvernului.

Mediul de afaceri este îngrijorat de repercusiunile majore pe care le va avea pentru țară implementarea acestui amendament.

În primul rând, prin acest amendament Republica Moldova își încalcă angajamentele internaționale asumate prin aderarea la Convenția Consiliului Europei cu privire la televiziunea transfrontalieră, și anume cel de a garanta libertatea recepționării și de a nu se opune retransmisiunii pe teritoriul său a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor Convenției, angajament având ca scop asigurarea libertății de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit Raportului explicativ la această Convenție, noțiunea de serviciu de program se referă la toate elementele cuprinse într-un serviciu, inclusiv la publicitate și teleshopping, iar o Parte a Convenției nu are dreptul să se bazeze pe prevederile specifice ale legislației sale naționale în domeniul reglementate de Convenție, inclusiv publicitate și teleshopping, pentru a restricționa recepționarea sau preveni retransmisiunea, pe teritoriul său, a unui serviciu de programe transmis de un radiodifuzor aflat sub jurisdicția unei alte Părți care respectă prevederile Convenției.

În al doilea rând, operatorilor rețelelor de cablu li se incumbă o sarcină nefirească și injustă, incompatibilă cu statutul lor de distribuitor de servicii media, definit în Codul serviciilor media audiovizuale în conformitate cu Convenția nominalizată și Directiva serviciilor mass-media audiovizuale.

Conform Codului serviciilor media audiovizuale, serviciul media audiovizual se află sub responsabilitatea editorială exclusivă a furnizorului de servicii media, care exercită control efectiv asupra selectării conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual. Distribuitorii de servicii media sunt autorizați doar să capteze și să furnizeze simultan ori cvasimultan serviciul media audiovizual, în mod integral și fără vreo modificare a conținutului. Imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane (în afară de furnizorii de servicii media) este interzisă prin lege. De asemenea, contractele încheiate între furnizorii de servicii media și distribuitori cer ca posturile TV să fie retransmise simultan cu recepționarea lor, în întregime și fără vreo modificare, adăugire, excludere sau întârziere. Totodată, multe din posturi nu permit înregistrarea conținutului posturilor retransmise.

Operatorii rețelelor de cablu nu dispun de capacități tehnice pentru înregistrarea și/sau redactarea corespunzătoare a conținutului serviciilor media retransmise și nu intenționează să investească în crearea acestor capacități, deoarece asemenea investiții sunt neviabile din punct de vedere economic și nu pot garanta excluderea în totalitate a publicității și teleshopping-ului din serviciile media retransmise.

Ca urmare a adoptării amendamentului în cauză, operatorii rețelelor de cablu s-au adresat furnizorilor de servicii media străine care conțin publicitate și teleshopping sau persoanelor autorizate ale acestora

pe teritoriul Republicii Moldova pentru a afla dacă pot pune la dispoziție serviciile media respective în timp real, dar fără publicitate și teleshopping. Distribuitorii încă așteaptă răspunsurile la această adresare, însă unii furnizori, care se află în jurisdicția părților la Convenția nominalizată mai sus, deja au reclamat ilegalitatea unei asemenea măsuri. Mai mulți furnizori, care au răspuns la această adresare, au confirmat că nu vor putea oferi posturile în asemenea condiții.

În consecință, operatorii rețelelor de cablu nu vor avea altă soluție decât să sisteze retransmisiunea, iar populația Republicii Moldova riscă să rămână fără acces la un număr impunător de posturi îndrăgite, inclusiv practic toate posturile pentru copii, majoritatea posturilor sportive, aproape toate posturile în limbile de circulație internațională, majoritatea posturilor tematice, toate posturile companiei interstatale MIP, al cărui fondator este Republica Moldova (în total, 97 de posturi sau până la 50% din grila unor operatori de cablu, lista completă se anexează). Acest fapt va avea un enorm impact negativ în societate și asupra sectorului, precum și pentru imaginea țării.

Remarcăm că în presă au fost vehiculate mai multe informații false care tind să inducă în eroare opinia publică cu privire la acest subiect.

Prima informație falsă este că anterior ar fi existat o normă identică, care ar fi fost executată de către operatorii rețelelor de cablu de sine stătător sau cu suportul unor terțe persoane. În realitate, norma anterioară nu obliga distribuitorii să excludă publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media străine retransmise, ci doar le interzicea retransmisia serviciilor de programe străine care conțin publicitate sau teleshopping. Însă, nici această normă nu a fost pusă în aplicare, din aceleași motive care au fost menționate mai sus. Mai mult ca atât, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a fost abilitat printr-o altă normă juridică să publice o listă a serviciilor de programe străine permise pentru retransmisiune pe teritoriul Republicii Moldova, în care a inclus toate posturile care provin din statele participante la Convenția Consiliului Europei cu privire la televiziunea transfrontalieră.

A doua informație falsă ține de faptul că Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, care a stat la baza Codului serviciilor media audiovizuale, ar conține o obligație similară a distribuitorilor, având ca scop prevenirea „publicității penetrante”. În realitate, Directiva în cauză nu conține asemenea prevedere. Dimpotrivă, aceasta încurajează libera prestare (circulație) a serviciilor media audiovizuale între statele-membre.

Încă o informație falsă, care, cu regret, a fost preluată de autorul proiectului amendamentului, este că distribuitorii ar plasa de sine stătător publicitate și teleshopping, ceea ce ar afecta capacitatea furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova de a atrage venituri din plasarea publicității și teleshopping-ului, care sunt necesare pentru formarea conținutului audiovizual propriu și dezvoltarea furnizorilor de servicii media din țară. Operatorii rețelelor de cablu niciodată nu au plasat publicitate sau teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise, deoarece conform art. 62 din Codul serviciilor media audiovizuale, dreptul de a difuza comunicări comerciale audiovizuale în schimbul unei plăți ori retribuții similare aparține exclusiv furnizorilor de servicii media.

Înțelegem preocuparea autorului proiectului pentru sprijinirea furnizorilor autohtoni de servicii media prin măsuri care ar avea drept obiectiv sporirea veniturilor lor din publicitate, deși avem rezerve că asemenea obiectiv poate fi atins prin amendamentul recent adoptat. Totuși, considerăm că acest obiectiv nu trebuie realizat prin încălcarea angajamentelor internaționale ale țării și impunerea unei obligații nefirești sau restricții injuste pentru agenții economici dintr-un alt sector al economiei (operatorii rețelelor de cablu), în detrimentul intereselor legitime ale populației.

În opinia noastră, măsura adoptată prin amendamentul respectiv este vădit disproporționată în raport cu obiectivul urmărit. Din punct de vedere legal, distribuitorul care intervine pe conținutul audiovizual al serviciului media audiovizual retransmis încetează a mai fi distribuitor și devine furnizor de servicii media, fiind obligat să obțină licență de emisie pentru serviciul media audiovizual transmis și să respecte toate normele privind structura (conținutul) acestuia impuse de Cod. În plus, Convenția nominalizată prevede mecanisme pentru combaterea abuzurilor („publicității penetrante”), atunci când un furnizor de servicii media audiovizuale stabilit într-un stat se adresează în întregime sau în mare parte teritoriului (adică consumatorilor) altui stat. Adoptarea amendamentului în cauză a creat un precedent periculos, deoarece sub pretextul combaterii „publicității penetrante”, ar putea, la un moment dat, să se atenteze și la libertatea accesului la internet, ponderea căruia pe piața publicității este în continuă creștere.

La 24 ianuarie curent, operatorii rețelelor de cablu s-au adresat cu o scrisoare la acest subiect către autorul proiectului, care este, totodată, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova. Cu regret, răspuns la acea scrisoare încă nu a fost oferit.

Între timp, la 13 februarie curent, Consiliul Audiovizualului a aplicat celor mai mari distribuitori de servicii media amenzi pentru nerespectarea obligației menționate mai sus, ordonându-le să intre în legalitate în curs de două săptămâni, sub riscul aplicării unor noi amenzi până la suspendarea autorizației de retransmisie.

În acest context, intervenim cu un apel pentru aplicarea unui moratoriu asupra executării amendamentului respectiv și organizarea unei dezbateri publice pe platforma Comisiilor parlamentare interesate (sau altă platformă potrivită) pentru identificarea unor soluții juste, adecvate și proporționale pentru preocupările invocate de autorul amendamentului.

Nota:

* Lista dată este relevantă la data de 21.02.2020 și rezultă din răspunsurile primite de la furnizorii de conținut precum și din lista de canale identificate de CA. Lista poate fi actualizată, cu urmărirea răspunsurilor obținute de la toți furnizorii străini de servicii media.

**Lista posturilor TV străine, din grilele distribuitorilor din Republica Moldova,
care difuzează publicitate și teleshopping
(și nimeresc sub incidența Legii nr. 171 din 19 decembrie 2019)**

1. 1+1 International	34. RAI 3	67. Индийское кино
2. BBC World News	35. România TV	68. История
3. Balkanika MTV	36. RTL	69. Кинокомедия
4. Bolt	37. Setanta Sports	70. Киномикс
5. Boomerang	38. RTVi	71. Киносерия
6. Cartoon Network (RO)	39. Sport 1	72. Киносвидание
7. Cinema	40. Sport 2	73. Кино ТВ
8. CNN International	41. Taraf	74. Кухня ТВ
9. Digi 24	42. Tisa 1	75. КХЛ
10. Disney Channel	43. Travel Channel	76. Мама
11. Drive TV	44. Travel Mix	77. МИР
12. Euronews RU	45. TV 1000	78. МИР 24
13. Eurosport 1	46. TV 1000 Action	79. МИР Premium HD
14. Eurosport 2	47. TV 1000 Balkan (RO)	80. Моя Планета
15. Etno TV	48. TV 1000 Русское Кино	81. Мульт
16. Favorit TV	49. TV 5 Monde	82. Наука 2.0
17. France 2	50. TV Paprika	83. Наше Новое Кино
18. France 24 FR	51. TV XXI	84. Ностальгия
19. France 24 EN	52. Viasat Explore	85. Шансон
20. Fine Living	53. Viasat History	86. Охота и Рыбалка
21. Fenix Кино	54. Viasat Nature	87. Родное Кино
22. FEN TV	55. Zee TV	88. Ретро ТВ
23. FenFolk TV	56. U TV	89. Русский Иллюзион
24. KazakhTV	57. Авто 24	90. Сарафан
25. Minimax	58. Авто Плюс	91. Усадьба
26. Național TV	59. Драйв	92. Успех
27. National 24 Plus	60. Еврокино	93. Доктор
28. News 24	61. Жара	94. Детский
29. Nicktoons Romania	62. Живая Планета	95. ТНТ Music
30. Pro 2	63. Живи	96. Любимое кино
31. Pro GOLD	64. Здоровое ТВ	97. Bucuresti TV
32. RAI 1	65. Иллюзион +	
33. RAI 2	66. Интер +	

Notă:

** Lista data este relevantă la data de 21.02.2020 și rezultă din răspunsurile primite de la furnizorii de canale, precum și din lista de canale identificată de CA. Lista poate fi actualizată, ca urmare a răspunsurilor obținute de la toți furnizorii străini de servicii media.*